

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

De iure proprietatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

& postea ex noua causa, V. C. propter instrumentum repertum, vel clientuli confessionem, causæ iniquitatem deprehendit, salarium nihilominus peti potest, secus si ob imperitiam causæ iniquitatem non cognouit.

Adde 2. quamvis absolute loquendo talis deprehendens iniquitatem causæ, quam defendendam suscepit, possit eam derelictâ parti adversæ operam præstare, dummodo secreta quæ cum expresso, vel tacito reticendi pacto accepit, non aperiat; tamen plerunque id scandalo non carer, ideoque dissuadendum, nec à magistratu permittendum 16.

- 20 Adde 3. Quod peccet Advocatus, sicut & Iudex vel Consiliarius, si intellecto, quod pars vna litigantium causam iniquam habeat, auctores sunt transactionis faciendæ, cum alterius partis damno, quandoquidem transactio solum in causa dubia intervenire debet.

De Iure dubio Proprietatis.

- 21 **S**I bonæ fidei possessori superveniat dubium, num res sua sit, & post diligentem veritatis inquisitionem, nihil certi cognoscere possit, licite eam retinet, imò & absomit, & qui tali possessori in dubio rem aufert, peccat ac restituere debet. 16.

Sed licet postea alienam fuisse demonstretur, non amplius tamen obligatur, quam inde locupletior factus Prob. Assertio; nam in pari causa possessor potior haberi debet reg. 170. ff. siue in pari delicto, vel causa potior est conditio possidentis. reg. 65. in 6.

Quod si bonæ fidei possessor speculative probabilius iudicet, rem alterius esse, dum tamen moralem

lem certitudinem non habet, ad nullam restitutionem obligatur. Non tenetur aliquis iure possessionis suæ seipsum privare ante omnem iudicis sententiam, nisi constet rem ad alterum pertinere. Vt S. Augustinus, Bonæ fidei possessor rectissime dicitur, quamdiu se possidere ignorat alienum: cum vero scierit, nec ab aliena possessione recesserit, tunc malæ fidei possessor perhibebitur. Dum vero partium iura obscura sunt, ordinariè loquendo, est præsumptio pro possessore. 17.

Secundo, Qui ab initio dubius fuit, & ideo non bonæ fidei possessionem rei nactus, debet eam restituere, saltem secundum proportionem dubij iuris, quod alter in illa re habere videtur. Qui enim rem aliquam accipit, dubitans utrum accipiendi ius habeat, is malæ fidei possessor est: igitur durante hoc dubio, possessio illi suffragari non debet.

De Dubio valoris Matrimonij.

Dubitans de matrimonij contrahendi valore (quia V. C. certum nuncium de morte coniugis non accepit) abstinere cogitur, ob favorem sacramenti, ne invalidè administraretur, & ob hoc principium; Malæ fidei contractum iniuri, possessionemque inchoari ab eo, qui ab initio dubitat, num contrahendi ius habeat. Quare qui ita malæ fide contraxit, durante dubio, reddere, sed non petere debitum potest.

Quod si vero post matrimonium bonæ fidei contractum superveniat dubium, de illius valore, licite potest petere debitum. Nam dubium superveniens bonæ fidei possessori obesse non debet.

De